

FROLAND KOMMUNE
Frolandsveien 995
4820 FROLAND

Orgnr 946439045

Tilsynsrapport for FROLAND KOMMUNE org.nr. 946439045

Vi viser til tilsyn med FROLAND KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON org.nr. 974583267

Sted:	Frolandsveien 995, 4820 FROLAND
Når:	09.09.2021
Til stede fra dere:	Anne Gunn Taraldsen Mesel (virksomhetsleder teknisk) og Alise Slotta (prosjektleder og innkjøpsansvarlig)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Maria-Diane Slettvik (seniorrådgiver) og Merethe Boyesen (seniorrådgiver)

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag	Varslet	05.11.2021
2	Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - retten til å bruke sanksjoner	Varslet	05.11.2021

Oppsummering av tilsynet

Hensikten med tilsynet var å kontrollere om Froland kommune bidrar til at arbeidstakere i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider på vegne av kommunen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler.

Froland er en kommune i Agder fylke med ca. 6 000 innbyggere. Det varierer hvor mye Froland kommune bruker på offentlige anskaffelser. Froland står oppført i ROBEK-registeret og har derfor hatt begrenset med midler. Kommunen har noen større prosjekter på gang, blant annet nevnes bygging av et nytt sykehjem og ombygging av en ungdomsskole. I tillegg har kommunen flere pågående rammeavtaler, blant annet innen elektrotjenester og helse og omsorg. Kommunen opplyser at de innenfor teknisk område, inngår kontraktene med entreprenørene selv. Innen helse og omsorg, inngås kontraktene av innkjøpssamarbeidet OFA (Offentlig fellesinnkjøp på Agder).

I forkant av tilsynet fikk Arbeidstilsynet tilsendt en rutine for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og to kontrakter: en totalentreprise for bygging av tilrettelagte boliger og en rammeavtale for rørleggertjenester. I tillegg mottok vi konkurransegrunnlaget til kontrakten om rørleggertjenester, samt fire utfylte egenrapporterings skjemaer og fire rapporter etter kontroll.

Froland kommune informerer om krav til lønns- og arbeidsvilkår i konkurransegrunnlaget og i sine kontrakter. Kommunen forbeholder seg også retten til å innhente dokumentasjon for å kontrollere arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. I kommunens kontrakter vises det til forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Kommunen har likevel ikke forbeholdt seg retten til å gjennomføre sanksjoner dersom det avdekkes brudd på lønns- og arbeidsvilkår. Etter forskriftens § 6 andre og tredje ledd skal retten til å gjennomføre sanksjoner fremgå av både konkurransegrunnlaget og av kontrakten. Det er etter vår vurdering ikke tilstrekkelig at det i kontrakten vises til at hele forskriften om lønns- og arbeidsvilkår skal følges. Dette fordi forskriften eksplisitt sier at informasjon om sanksjoner skal være med i både konkurransegrunnlaget og i kontrakten.

Det fremgår av kommunens egen rutine for gjennomføring av kontroll at «Kontrakten skal inneholde bestemmelser om sanksjoner hvis det er avdekket brudd på kravene om lønns- og arbeidsvilkår i kontrakten». Vi minner om viktigheten av å følge opp dette i praksis. Se varsel om pålegg.

Av kontrollrutinen fremgår det videre at kommunen skal innhente egenrapporterings skjemaer på sine leverandører og på bakgrunn av dette gjennomføre en risikovurdering av leverandøren for å vurdere behovet for ytterligere kontroll. Dersom kommunen vurderer at det foreligger middels eller høy risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår, skal det gjennomføres ytterligere undersøkelser. Under tilsynet opplyste kommunen at de i hovedsak etterlever rutinen og det ble vist til dokumentasjonen som ble sendt til Arbeidstilsynet før tilsynet.

Kommunen opplyste at de i alle oppstartsmøter informerer leverandørene om sin mulighet til å gjennomføre kontroll av arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Kommunen har ved et par anledninger gjennomført kontroller. I alle kontrakter som kommunen nylig har inngått, har det blitt sendt ut egenrapporterings skjemaer til leverandørene og kommunen har foretatt risikovurderinger basert på opplysningene fra leverandørene. Ved et tilfelle fant kommunen grunn til å innhente ytterligere opplysninger fra leverandøren.

I de fleste kontraktene har kommunen benyttet lokale og kjente entreprenører og har av den grunn ikke funnet grunnlag for å gjennomføre ytterligere kontroll enn å innhente egenrapporterings skjemaer. Kommunen har også innhentet spesifikk informasjon om lønn. Ettersom kommunen har flere prosjekter på gang med større og mindre kjente entreprenører, uttalte kommunen at tilsystemet var veldig nyttig for det videre kontrollarbeidet.

Arbeidstilsynet vurderer etter dette at kravene som stilles til "nødvendig kontroll" i forskriftens § 7 er oppfylt. Under tilsynet snakket vi om viktigheten av å gjennomføre skriftlige risikovurderinger for å angi

behovet for kontroll. Dersom risikovurderingen av kontrakten ikke avslører forhold som må undersøkes nærmere, kan kommunen i de fleste tilfeller avslutte kontrollarbeidet her.

Under tilsynet veiledet vi også om at forskrift om informasjons-, påseplikt og innsynsrett gjelder for kontrakter som dekkes av en allmenngjøringsforskrift. Det innebærer at kommunen som oppdragsgiver må informere om lønns- og arbeidsvilkår selv om kontraktens verdi er under terskelverdien på 2, 05 millioner kroner, og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter ikke gjelder. Det er også en egen plikt til å følge opp at allmenngjøringsforskriftene etterleves, påseplikten. Denne tilfaller i hovedsak hovedentreprenør, dersom det benyttes underleverandører. Dere finner mer informasjon om informasjons- og påseplikt på Arbeidstilsynets [hjemmesider](#).

Arbeidstilsynet sender e-post med invitasjon til å gi tilbakemelding på tilsynet etter de aller fleste forhåndsmeldte tilsyn. Dersom virksomheten deres får tilsendt undersøkelsen, håper vi at de som var til stede under tilsynsbesøket vil ta seg tid til å svare på den. Det vil være nyttig for vårt videre forbedringsarbeid.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi FROLAND KOMMUNE pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 30.09.2021 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

[Send oss tilbakemeldingen via eDialog](#). Oppgi referansenummer 2021/39365.

#1 Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - krav til opplysninger i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag

Oppdragsgiver skal i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag opplyse at kontrakten vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Innen 05.11.2021 må dere sende oss:

- Dokumentasjon som viser at Froland kommune i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget opplyser om at kontrakten vil inneholde informasjon om sanksjoner.

Dette står i regelverket:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at forskrift om lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt.

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår får anvendelse på tildeling av tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som overstiger 1,3 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter og 2,05 millioner ekskl. mva. for andre oppdragsgivere.

Oppdragsgiver skal i kunngjøringer eller konkurransegrunnlag opplyse at kontrakten vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Dette har vi funnet hos dere:

Froland kommune opplyser i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget at kontraktene vil inneholde krav om lønns- og arbeidsvilkår og at leverandørene på forespørsel skal dokumentere arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Det foreligger ikke informasjon om sanksjoner i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget.

Dette er brudd på forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter §§ 4 og 6 tredje ledd.

#2 Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - retten til å bruke sanksjoner

Oppdragsgiver skal i tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter forbeholde seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom leverandør eller underleverandør ikke etterlever kravene om lønns- og arbeidsvilkår.

Innen 05.11.2021 må dere sende oss:

- Dokumentasjon som viser at Froland kommune forbeholder seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom det avdekkes brudd på lønns- og arbeidsvilkår

Dette står i regelverket:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at forskrift om lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt.

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår får anvendelse på tildeling av tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som overstiger 1,3 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter og 2,05 millioner ekskl. mva. for andre oppdragsgivere.

Oppdragsgiver skal i sine kontrakter forbeholde seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner dersom leverandør eller underleverandør ikke etterlever kravene om lønns- og arbeidsvilkår.

Sanksjonen skal være egnet til å påvirke leverandøren eller underleverandøren til å oppfylle vilkårene.

Dette har vi funnet hos dere:

Kontraktene som Froland kommune inngår inneholder krav om lønns- og arbeidsvilkår og at leverandørene på forespørsel skal dokumentere arbeidstakernes lønns- og arbeidsvilkår. Det foreligger ikke informasjon om retten til å gjennomføre sanksjoner i kontraktene som kommunen inngår.

Dette er brudd på forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter §§ 4 og 6 andre ledd.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2021/39365. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet ([arbeidsmiljøloven § 18-6 \(8\)](#)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Cathrine Prahls Reusch
seksjonsleder

Maria-Diane Slettvik
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
FROLAND KOMMUNE SENTRALADMINISTRASJON, Frolandsveien 995, 4820 FROLAND